

Zákazníci si cenia alternatívu

Svoje pôsobenie v strednej Európe naštartovali v Prahe. Nadviazali strategické partnerstvá v Čechách a na Slovensku. Expandovali do Poľska a otvorili novú pobočku v Rumunsku. Všetky tieto aktivity uskutočnili ešte v priebehu roku 2011. V Európe plánujú postaviť vývojové centrum a výrobné závody. Spoločnosť NOARK Electric, výrobca elektrotechnických komponentov, si za tú krátku dobu stihla na trhu vybudovať zaujímavú pozíciu. O produktoch, plánoch a ďalšom rozvoji sme sa rozprávali s Country Sales manažérom NOARK Electric, Radkom Svrdlinom.

Spoločnosť NOARK má regionálne pobočky v Chicagu, v Šanghaji a v polovici minulého roka otvorila ďalšiu v Prahe. Prečo práve Praha?

Prahu jsme si zvolili především pro její strategickou polohu v srdci Evropy, zároveň první zastoupení v Evropě bylo založeno právě v České Republice, následně pak na Slovensku a v dalších zemích.

Ako sa odlišuje obchodná stratégia v týchto regionálnych pobočkách?

Strategie se liší především specifickými rozdíly trhů a obchodních partnerů. Šanghaj je centrem pro asijské trhy, na kterých společnost působí již řadu let. V Chicagu se nachází zastoupení pro Spojené státy americké a Kanadu, kde společnost začala působit před rokem. Oproti tomu pražská pobočka byla založena teprve v říjnu minulého roku jako centrální kancelář pro evropské trhy. Evropa je nesmírně specifická, především velkým množstvím zcela rozdílných trhů na malém území, rozdílnou legislativou a různorodostí potřeb jednotlivých zákazníků.

Má stredná a východná Európa stále veľký potenciál?

Jsme přesvědčeni, že jednoznačně ano. Myslím si, že se naše produkty mohou právě díky kombinaci vysoké kvality, pětileté záruky a příznivé ceny na těchto trzích rychle prosadit.

Jedným z vašich cieľov bolo získanie strategických partnerstiev s lokálnymi firmami. Máte nejaké konkrétne výsledky zo Slovenska?

Na Slovensku jsme navázali spolupráci se společností Hagard Hall, která je největším elektrotechnickým velkoobchodem na Slovensku.

V současné době na všech jejích pobočkách probíhají prezentační dny, v rámci kterých představujeme zákazníkům své produkty.

Zameriavate sa na konkrétne priemyselné odvetvia?

Naším cílem je být v budoucnu komplexním dodavatelem elektrotechnických výrobků a řešení pro všechny segmenty. Ať již pro nejjednodušší domovní instalace, přes produkty pro obnovitelné zdroje, distribuci a řízení energie až po čistě průmyslové a automatizační aplikace.

Akým spôsobom chcete konkurovať firmám, dlhú dobu pôsobiacim v našom regióne? Zákazníci sú zvyknutí na stabilných a známych „hráčov“.

Naší obchodní strategií je nabídnout zákazníkům nadstandardní servis, na který jsou zvyklí od velkých společností. Ale zároveň i kvalitní produkty, které garantujeme jako jediní na trhu 5letou zárukou a v neposlední řadě i zajímavou cenou našich produktů. Především se snažíme naslouchat našim zákazníkům a respektovat jejich potřeby.

Čo vám zákazníci najčastejšie hovoria? Aké sú ich potreby?

Oceňují především alternativu běžných značek. Vysoká kvalita garantovaná pětiletou zárukou, individuální přístup k zákazníkům jsou jistě našimi devizami.

Kvalita je stále na prvním místě, ale na trhu se čím dál více projevuje tlak na cenu. My přinášíme vysokou kvalitu za rozumnou cenu.

Ponúkate záručnú dobu päť rokov, sú však vaše výrobky kompatibilné s konkurenčnými?

Naše výrobky se řadí po bok nejvýznamnějších značek na jednotlivých trzích, na kterých působíme. Veškeré naše produkty splňují požadavky příslušných norem, vedle povinných certifikací CE jsou podrobeny i zkouškám národních zkušeben, např. EZÚ Praha (značka ESČ).

Ponúkate len produkty alebo aj komplexné riešenia?

V současné době jsou to produkty, ale jedna z předchozích odpovědí napovídá, že naše budoucí ambice jsou mnohem větší.

Aké méty by chcela spoločnosť NOARK dosiahnuť v najbližšom období?

Na konci loňského roku se nám podařilo prodat 500 tisíc pólů instalačních jističů. V nejbližším období máme cíl pokořit první milion prodaných pólů.

Západná Európa vás neláka?

Nelze říct, že by nás západní Evropa nezajímala. Postupný výběr zemí, na jejichž trhy v daném okamžiku vstoupíme, je součástí naší strategie.

Čím sa bude zaoberať vývojové centrum, ktoré máte v pláne postaviť v Českej republike?

Vývoj bude z velké části zaměřen na produkty, které jsou specifické pro Evropu a dílčí evropské trhy.

Aké produkty sú špecifické pre Európu?

Z celoevropského pohledu ve srovnání např. s USA a Kanadou najdeme mnoho odlišností v normách, vlastních distribučních soustavách atd. Domovní rozváděč na Slovensku vypadá zcela jinak než v USA. Pro technicky založené čtenáře uvedme i jeden výrobový příklad. Porovnejte si, jaké zařízení se skrývá pod pojmem proudový chránič v kontinentální Evropě a jaké v USA.

Z lokálního pohledu je i Evropa samotná velice různorodá v potřebách a požadavcích na produkty. Byť v rámci EU lze prodávat všude vše, stále to neznamená, že vše najde reálné uplatnění i v každé zemi. Souvisí to se zvyklostmi elektrikářů, přístupem k řešení dané aplikace, s vyspělostí energetických sítí v jednotlivých zemích, ale například i do značné míry stále se lišícími předpisovými normami a zákonnými požadavky. Naše snaha je tedy proto být při vývoji jednotlivým trhům blíže a více zohlednit jejich individuální požadavky.

V strednej a východnej Európe vraj chcete vystavať výrobné závody. Môžeme ich očakávať aj na našom území?

Umístění výrobních závodů je závislé na nabídce vhodné lokality, dostupnosti kvalifikované pracovní síly a mnoha dalších nejenom ekonomických parametrech. V tuto chvíli nevyklučujeme, že jedna z možných variant je i Slovensko.

Všimol som si, že navštívíte medzinárodný veľtrh AMPER 2012. Chcete sa tam predstaviť ako firma komplexne alebo máte pre návštevníkov pripravené nejaké špeciálne novinky?

Letošní veletrh Ampér je pro společnost Noark Electric Europe evropskou veletržní premiérou. Při této příležitosti chceme představit návštěvníkům veletrhu především společnost a značku NOARK. Dá se říci, že společnost Noark je na letošním veletrhu novinkou sama o sobě.

Prikladáte veľtrhom veľkým význam? Alebo inak. Čo si myslíte o stave a smerovaní veľtrhov v našom regióně?

Veletrh Ampér 2012 je pro nás významnou akcí, na které máme příležitost se představit široké veřejnosti a věříme, že do Brna na veletrh Ampér zamíří také mnoho návštěvníků ze Slovenska.

Uvidíme vás aj na iných veľtrhoch?

V letošním roce se chystáme ještě na několik dalších mezinárodních veletrhů v Evropě. Zmínil bych například na podzim veletrh ENERGETAB v Polsku nebo IEAS v Rumunsku.

Akým spôsobom prebieha certifikácia výrobkov?

Certifikace je složitý technický a byrokratický proces. Lze ji rozdělit do několika stádií. Prvním je provádění testů dle specifikací norem v průběhu vývojové fáze výrobku. To je čistě interní záležitost. Oficiální certifikace začíná v okamžiku, kdy jsou výrobek a jeho výrobní linky připraveny pro sériovou výrobu. Tato část je jedinou ze zákona povinnou certifikací. Sestává se z certifikace výrobku a výrobního závodu. Provádí jí vybrané zkušebny s padající do systému s akreditací pro provádění zkoušek dle postupů CB a CCA. V našem případě pak ještě nad rámec požadavků provádíme certifikace ve vybraných národních zkušebnách jako je EZÚ Praha s. p. V neposlední řadě jsou interně prováděny testy dle specifikací norem i našich vnitřních předpisů za účelem průběžné kontroly a zdokonalování našich výrobků.

Rozdielne regióny potrebujú rozdielne certifikáty. Aké certifikáty musia mať výrobky?

Použijeme-li na území Evropské Unie slůvko „musí“, tak se v našem oboru v případě 99% výrobků jedná o certifikaci pro zajištění shody CE. Vyjádřeno více technicky, jedná se o certifikaci v systému CCA dle vybraných evropských direktiv (ty jsou a musí být převzaty do právních systémů všech členských zemí, např. v podobě zákona či Nařízení vlády) a příslušných výrobových EN norem. Chcete-li ale respektovat přání zákazníků, potřebujete i certifikáty národní.

Koncom minulého roku ste otvorili ďalšiu pobočku v Rumunsku, o ktorom sa tvrdí, že má veľký potenciál.

Rumunsko je bez sporu země, jejíž potenciál bude do budoucna neustále růst.

Regionálna pobočka v Bukurešti sa má zamerať hlavne na fotovoltiku?

Nedá se říci, že by hlavní zaměření pobočky v Bukurešti byla fotovoltaika. Samozřejmě v závislosti na potenciálu projektů zaměřených na obnovitelné zdroje, se bude obdobně jako v minulosti v Čechách nebo na Slovensku, přesouvat i do jihovýchodních zemí. A to nejen do Rumunska, ale i Bulharska a dalších zemí.

Trh s fotovoltikou v strednej Európe je už presýtený?

Trh s fotovoltaikou ve střední Evropě byl silně ovlivněn dotační politikou danou kvótami EU pro výrobu z obnovitelných zdrojů. Do budoucna však je i nadále prostor pro projekty menších a středních výkonů. Typickou ukázkou je např. situace v Německu.

Situácia v Nemecku?

Porovnáte-li, co se dělo v posledních několika letech v Česku a na Slovensku, lze to z velké míry charakterizovat jako hon na instalovaný výkon motivovaný především podpůrnými programy. Naproti tomu v Německu je trh relativně stabilní a velké procento instalací jsou nízkovýkonové aplikace na rodinných domech. A pokud se majitelů těchto malých elektráren zeptáte na důvod, proč takovouto investici provedli, nejčastější odpovědí bude, že chtěli přispět k ekologii. Zmínku o dotacích zpravidla neuslyšíte. To lze vyjádřit i čísly. V loňském roce je statisticky průměrný nově instalovaný výkon na jednu aplikaci méně než 30 kW a to při celkovém objemu mnoha GW. K tomuto přístupu ještě střední a východní Evropa nedospěla. Zda dospěje, ukáže čas. Ale celosvětové trendy mají jasný směr.

Aké sú vaše plány v strednodobom horizonte? Chcete ďalej expandovať alebo sa chcete sústrediť na vývoj nových produktov?

Obojí spolu úzce souvisí. Vysoké strategické cíle naší společnosti vyžadují kombinaci obojího.

Aké trendy pre oblasť komponentov nízkého napätia očakávate v roku 2012?

Očekáváme, že i nadále bude narůstat tlak na cenu výrobků a projektů, který je vyvoláván investory a ne příliš optimistickými prognózami hospodářství pro letošní rok.

Ďakujem za rozhovor.

Martin Karbovanec